

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Зур Сәрдек авыл
жирлеге башкарма комитетының 20.12.2021
елның 42 номерлы карарына кушымта

**2022 – 2030 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЗУР СӘРДЕК АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ
ПРОГРАММАСЫ**

ЭЧТӨЛӨК

1. Кереш
2. Программа паспорты
3. Зур Сэрдек авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасының хәзерге торышы характеристикасы
4. Транспортка сорау, халыкның хәрәкәт итү күләме һәм характеры, Зур Сэрдек авыл жирлеге территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөк ташу фаразлары
5. Зур Сэрдек авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципияль вариантлары һәм максатчан күрсәткечләре буенча бәяләү
6. Зур Сэрдек авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар исемлеге һәм чараларны тормышка ашыру чираты
7. Зур Сэрдек авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларын финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын бәяләү
8. Зур Сэрдек авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларының нәтижәлелеген бәяләү
9. Зур Сэрдек авыл жирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә институцион үзгәртүләр, эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнәр

1. КЕРЕШ

2022 – 2030 елларга Зур Сәрдек авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнде:

- «Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы» 2004 елның 29 декабрәндәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә автомобиль транспортында һәм шәһәр жир өсте электр транспортында пассажирлар һәм багажны даими ташуны оештыру һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 220-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрәндәге 1440 номерлы карары

Программа Зур Сәрдек авыл жирлегенең (алга таба – жирлек) транспорт инфраструктурасын, шул исәптән жирлекнең социаль-икътисади һәм шәһәр төзелешен үстерүнең, транспорт сорауы, халыкны йөртү һәм транспорт төрләре буенча йөк ташу күләме һәм характеры, автомобильләштерү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары үсешенә төп юнәлешләрнең, юл хәрәкәте иминлеге, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысы күрсәткечләрне билгели.

Программаның нигезен авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнең төрле юнәлешләре буенча программа чаралары системасы тәшкил итә. Әлеге Программа авыл жирлегенең тотрыклы үсешенә юнәлдерелгән һәм Татарстан Республикасы транспорт комплексын реформалаштыру буенча дәүләт сәясәтенә тулысынча туры килә.

Программаның максатлары һәм бурычлары – жирлекнең тормышның башка өлкәләрендәге эшчәнлек белән балансланган һәм координацияләнган транспорт инфраструктурасын үстерү, социаль-икътисади үсеш өчен шартлар формалаштыру, халыкка, икътисади эшчәнлекне гамәлгә ашыручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлыгын, сыйфатын арттыру, транспорт инфраструктурасының жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә тискәре йогынтысын киметү.

2. ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл башкарма комитеты 422122, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Зур Сәрдек авылы, Үзәк ур., 141
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл башкарма комитеты 422122, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Зур Сәрдек авылы, Үзәк ур., 141
Программаның жаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл башкарма комитеты 422122, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Зур Сәрдек авылы, Үзәк ур., 141
Программаны эшләүнең максаты	Жирле әһәмияткә транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкциялүгә булган ихтыяж нигезендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын баланслы, перспективалы үстерүне тәмин итү
Программаның бурычлары	<p>Программаның максатына ирешү шартлары булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - халыкка, шулай ук жирлек территориясендә икътисади эшчәнлек субъектларына транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлыгы, сыйфаты һәм нәтижәлелеге; - шәһәр төзелешен проектлау нормативлары нигезендә халык һәм икътисади эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының үтемлелеге; - халыкның хәрәкәткә ихтыяжлары, жирлек территориясендә пассажирлар һәм йөк ташуда икътисади эшчәнлек субъектларының ихтыяжлары нигезендә транспорт инфраструктурасын үстерү; - жирлектә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү; - транспорт белән идарә итү өчен шартлар; - хужалык эшчәнлегенә икътисади нәтижәләренә карата юл хәрәкәтендә катнашучыларның тормыш иминлеген һәм сәламәтлеген тәмин итү өчен өстенлекле шартлар булдыру; - башка транспорт чараларына карата гомуми файдаланудагы транспорт чаралары хәрәкәтенә өстенлекле шартларын булдыру; - жирлектә жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү өчен шартлар; - гамәлдәге транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенә нәтижәлелеге.

<p>Максатчан күрсәткечләр</p>	<p>Ремонтланган юлларның озынлыгы (асфальт-бетон жәю), км; ЮТһ саны, берәмлек; ЮТһдә жәрәхәтләнүчеләр саны, кеше; Төзелгән автомобиль юллары озынлыгы, км.</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>Программа 2022-2030 елларга исәпләнгән</p>
<p>Таләп ителә торган капитал кертемнәр күләме</p>	<p>Программа чараларын финанс ягыннан тәмин итү муниципаль программалар кысаларында муниципаль районның жирле бюджеты чаралары һәм Татарстан Республикасы чаралары хисабына гамәлгә ашырыла.</p> <p>2022 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 2 000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2023 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 2 000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p>
	<p>2024 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 2 000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру,</p>

	<p>урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2025 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 2 000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2026-2030 еллар</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 10 000 000 сум.</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>Муниципаль берәмлек бюджетыннан финанслау ел саен чираттагы финанс елына бюджет формалаштырганда төгәлләштерелә. Финанслау күрсәткечләре, эшләнгән проект-смета документациясен һәм барлык дәрәжәләрдәге бюджетлардан акчаларны фактта бүлеп бирүне исәпкә алып, төгәлләштерелергә тиеш.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2030 елга түбәндәгеләр планлаштырыла:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Транспорт инфраструктурасын үстерү; 2. Гомуми файдаланудагы транспорт үсеше; 3. Жирлек юллары челтәрен үстерү; 4. Транспортның әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысын киметү; 5. Юл хәрәкәте иминлеген арттыру.

3. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Зур Сәрдек авыл жирлеге «Территорияләр чикләрен билгеләү һәм «Кукмара муниципаль районы» муниципаль берәмлегенә һәм аның составындагы муниципаль

берәмлекләренең статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 27-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелде.

Зур Сәрдек авыл жирлегенә территориясә Кукмара районының көнбатыш өлешендә район үзәгеннән 22 км ераклыкта урнашкан. Зур Сәрдек авыл жирлегенә Байлангар, Зур Кукмара, Күкшел, Олыяз, Сәрдекбаш, Туембаш авыл жирлекләре белән чиктәш.

Зур Сәрдек авыл жирлегенен гомуми мәйданы 6960 га тәшкил итә. Зур Сәрдек авыл жирлегенә халкы, Татарстан Республикасы Дәүләт статистикасы федераль хезмәтенен территорияль органы мәгълүматларына караганда, 2021 елга 3434 кеше тәшкил итә.

Зур Сәрдек авыл жирлегенен икътисади системасы агросәнәгать комплексын, кече бизнесны (хезмәт күрсәтүче өлкә) үз эченә ала. Жирлектә сәнәгать предприятиеләре юк. Авыл жирлегенен житештерү нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә.

Хужалыкның гамәлдәгә житештерү юнәлешен сөт житештерү белән билгеләнә. Хужалык шулай ук эре мөгезле терлек ите, ашлык житештерү һәм сату белән шөгыйльләнә. Хужалыкта а/х культураларының районлаштырылган сортларын кертү, орлыкларның сыйфатын арттыру, нәселле терлек сату каралган.

Зур Сәрдек авыл жирлегенә составына Зур Сәрдек авылы (административ үзәк), Чишмә-Баш, Кара-Елга, Купка, Аш-Бужи, Адай авыллары керә.

Авыл жирлегенен административ үзәгә булып Зур Сәрдек авылы тора. Торак пунктның торак төзелешен шәхси торак йортлар һәм йорт яны кишәрлекләре белән тәкъдим ителгән.

Зур Сәрдек авыл жирлегендә түбәндәгә хезмәт күрсәтү объектлары эшли: 5 Мәдәният йорты, 1 мәдәни-административ комплекс, 1 урта мәктәп, 4 урта мәктәп филиалы, 5 балалар бакчасы, почта отделениясе, теш кабинеты, 5 ФАП, 20 кишет.

4. АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНӘ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТКА СОРАУ, ХАЛЫКНЫҢ ЙӨРЭШЕ ҺӘМ ЙӨК ТАШУ КҮЛӘМЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРЫНЫҢ ҮЗГӨРҮЕ ФАРАЗЫ.

Транспорт – авыл жирлегенә инфраструктурасының икътисадның барлык тармаклары һәм халыкның йөк һәм пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжларын канәгатьләндерә, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле продукция төрләрен күчәрә, халыкка һәркем файдаланырлык булган транспорт хезмәтен күрсәтә торган иң мөһим өлешен. Транспортның тотрыклы һәм нәтиҗәле эшләве халыкның пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлекнен барлык предприятиеләренен уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора. Авыл жирлегендә төп һәм бердәнбер пассажир транспорты булып такси һәм шәхси автотранспорт тора.

Зур Сәрдек авыл жирлегендә төп транспорт артерияләре булып, төп (главные) урамнар һәм торак төзелешендәгә төп (основные) урамнар тора. Мондый урамнар: Зур Сәрдек авыл – Үзәк, Мәктәп, Тау асты, Тынычлык, Юл буге, Мәктәп яны, Яшьләр, Болын буге, Яр буге, Май, Кыр буге, Посадка буге, Тукай урамнары; Чишмә-Баш- Үзәк, Жиңгү, Аргыяк,

Тынычлык, Яңа, Яшьләр, Тукай, ул. Посадка бие; Кара-Елга- Үзәк урам; Купка- Яшьләр, Пролетар, Совет урамнары; Аш-Бужи- Көнчыгыш, Яшьләр, Кыр бие, Үзәк, Яшьлек; Адай-Болын бие Яшьләр, Эшчеләр, Кояшлы, Татарстан, Үзәк, Мәктәп урамнары.Әлеге урамнар торак территорияләр эчендә һәм интенсив хәрәкәт юнәлешләре буенча төп (главный) урамнар белән элементәне тәмин итә.

1 нче таблица Зур Сәрдек авыл жирлеге чикләрендә урам-юл челтәре буенча гомуми мәгълүматлар

№	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021 елга мәгълүматлар
1	Урам челтәренең гомуми озынлыгы	км	37,77
2	Урам челтәренең гомуми мәйданы	мең кв.м.	151,08
3	Урам-юл челтәре тыгызлыгы	км/км.кв.м	0,25

Зур Сәрдек авыл жирлегенең урам-юл челтәрен анализлау нәтижәсендә транспортның эшен катлауландыручы түбәндәге сәбәпләр ачыкланды:

- урам һәм юлларның техник торышы канәгатьләнерлек булмау;
- машиналар йөрү өлешенең кичкеге житмәү (4-5);
- грунт юлларның шактый озын булуы;
- урамнарның билгеләнеше буенча дифференциацияләү булмау;
- жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарлар булмау.

2 нче таблица Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Зур Сәрдек авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеге

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Идентификация номеры	Озынлыгы, км
			Барлыгы
	Зур Сәрдек авылы		
1.	Үзәк ур.	92-633-416 ОП-МП-01	5,9
2.	Мәктәп ур.	92-633-416 ОП-МП-02	0,9
3.	Тау асты ур.	92-633-416 ОП-МП-03	1,9
4.	Тынычлык ур.	92-633-416 ОП-МП-04	0,7
5.	Юл бие ур.	92-633-416 ОП-МП-05	0,4
6.	Мәктәп яны ур.	92-633-416 ОП-МП-06	0,3
7.	Яшьләр ур.	92-633-416 ОП-МП-07	0,6
8.	Болын бие ур.	92-633-416 ОП-МП-08	0,6
9.	Яр бие ур.	92-633-416 ОП-МП-09	0,7

10.	Май ур.	92-633-416 ОП-МП-10	0,9
11.	Кыр буге ур.	92-633-416 ОП-МП-11	0,3
12.	Посадка буге ур.	92-633-416 ОП-МП-12	0,2
13.	Тукай ур.	92-633-416 ОП-МП-13	0,4
Чишмэ-Баш авылы			
1.	Үзэк ур.	92-633-416 ОП-МП-14	2,0
2	Жинү ур.	92-633-416 ОП-МП-15	1,6
3	Аргыак ур.	92-633-416 ОП-МП-16	1,4
4	Тынычлык ур.	92-633-416 ОП-МП-17	0,3
5	Яңа ур.	92-633-416 ОП-МП-18	1,1
6	Яшьләр ур.	92-633-416 ОП-МП-19	0,9
7	Тукай ур.	92-633-416 ОП-МП-20	0,5
8	Посадка буге ур.	92-633-416 ОП-МП-21	0,3
Кара-Елга авылы			
1	Үзэк ур.	92-633-416 ОП-МП-22	0,5
Купка авылы			
1	Яшьләр ур.	92-633-416 ОП-МП-23	0,2
2	Пролетар ур.	92-633-416 ОП-МП-24	0,8
3	Совет ур.	92-633-416 ОП-МП-25	3,7
Аш-Бужа авылы			
1	Яшьләр ур.	92-633-416 ОП-МП-26	1,3
2	Юл буге ур.	92-633-416 ОП-МП-27	0,7
3	Көнчыгыш ур.	92-633-416 ОП-МП-28	0,1
4	Кыр буге ур.	92-633-416 ОП-МП-29	0,6
5	Үзэк ур.	92-633-416 ОП-МП-30	1,5
6	Яшьлек ур.	92-633-416 ОП-МП-31	0,5
Адай авылы			
1	Үзэк ур.	92-633-416 ОП-МП-32	0,6
2	Мәктәп ур.	92-633-416 ОП-МП-33	0,7
3	Татарстан ур.	92-633-416 ОП-МП-34	0,8
4	Кояшлы ур.	92-633-416 ОП-МП-35	0,5

5	Эшчелэр ур.	92-633-416 ОП-МП-36	0,1
6	Яшьләр ур.	92-633-416 ОП-МП-37	0,5
7	Болын буе ур.	92-633-416 ОП-МП-38	0,4

Транспорт инфраструктурасы объектлары белән заманча тәэмин ителешне анализлау. Зур Сәрдек авыл жирлеге территориясендә 2021 елга жиңел һәм йөк автомобильләре саны 1178 берәмлек тәшкит итә, шул исәптән жинел автомобильләр – 1111, йөк автомобильләре – 67 һәм алга таба үсеш тенденциясе бар.

5. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕҢ ПРИНЦИПИАЛЬ ВАРИАНТЛАРЫ ҺӘМ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ БУЕНЧА БӘЯЛӘУ

Шәхси торақ төзелеше өчен территорияләр арту сәбәпле, урам-юл челтәренә йөкләнеш артачак.

Тышкы автомобиль юллары челтәрен үстерү буенча проект карарлары поселокларны тотрыклы эчке һәм тышкы транспорт элементләре белән тәэмин итә торган жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына ремонт чараларын үткәрүдән гыйбарәт.

ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

Зур Сәрдек авыл жирлегенә транспорт инфраструктурасы системасының максатчан индикаторлары һәм үсеш күрсәткечләре.

3 нче таблица

Индикаторлар төркеме	Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2022	2023	2024	2025	2026-2030
Халык өчен транспорт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеге критерийлары	Автомобиль урамнары һәм юллар системасы	км	37,77	37,77	37,77	37,77	37,77
Урам-юл челтәрен үстерүгә ихтыяж күрсәткечләре	Урам-юл челтәренә гомуми озынлыгы	км	37,77	37,77	37,77	37,77	37,77
Урам-юл челтәре кулланучыларын колачлау дәрәжәсе күрсәткечләре	Транспорт белән тәэмин ителеш	Берәмлек/1000 кеше	238	240	245	246	250
	Юл хәрәкәте иминлеге	%	100	100	100	100	100
Урам-юл челтәренә ышанычлылыгы күрсәткечләре	Челтәрләренә реконструкцияләү күләме (бер ел эчендә)*	км	0	0	0	0	0

6. ЖИРЛЕКНЕҢ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ЧИРАТЫ.

Генплан нигезендә, жирлекнең кирәкле транспорт элемтәсен тәмин итә торган һәм билгеләнеше һәм параметрлары буенча классификацияләнган, үсеп килүче транспорт агымнарын, шулай ук тышкы автомобиль юлларына чыгуны тәмин итә торган урам-юл челтәренең гамәлдәге структурасын саклап калып, автомобиль урамнары һәм юллары системасын булдыру күздә тотыла.

Торак пунктларда транспорт элемтәсенең куркынычсызлыгын, өзлексезлеген һәм уңайлылыгын тәмин итү өчен, Генераль план нигезендә урамнар һәм юллар төзү каралган.

Урам һәм юл категорияләрен СП 42.13330.2011 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү. СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе» 9 нчы таблицада китерелгән классификация нигезендә билгеләргә кирәк

- төп (главные) урамнар;
- торак төзелешендәге урамнар: төп (основные);
- торак төзелешендәге урамнар: икенче дәрәжәле;

4 нче таблица

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Озынлыгы, км				Автомобиль юлы классы	Автомобиль юлы категориясе ...
		Барлыгы	Шул исәптән:				
			а/б	Щеб, грав.	Грунт		
	Зур Сәрдек авылы						
1.	Үзәк ур.	5900	5900	-	-	гади типтагы юл	Төп урам, торак төзелешендәге урам
2.	Мәктәп ур.	900	360	540	-	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
3.	Тау асты ур.	1950	-	-	1950	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
4.	Тынычлык ур.	720	-	720	-	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
5.	Юл буге ур.	440	-	440	-	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
6.	Мәктәп яны ур.	300	-	300	-	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
7.	Яшьләр ур.	680	-	680	-	гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
8.	Болын буге ур.	600	-	600	-	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
9.	Яр буге ур.	790	-	790	-	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
10.	Май ур.	910	-	-	910	гади типтагы юл	Торак төзелешендәге урам
11.	Кыр буге ур.	315	-	315	-		торак төзелешендәге урам
12.	Посадка буге ур.	210	-	210	-	Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
13.	Тукай ур.	400	-	-	400	гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
	Чишмә-Баш авылы						
1.	Үзәк ур.	2080	-	2080	-	Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
2.	Жиңү ур.	1611	-	1611	-	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
3.	Аргыяк ур.	1480	-	1480	-	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
4.	Тынычлык ур.	306	-	306	-	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
5.	Яна ур.	1112	-	1112	-	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
6.	Яшьләр ур.	933	-	933	-	Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
7.	Тукай ур.	521	-	521	-	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
8.	Посадка буге ур.	354	-	354	-	Гади типтагы юл	торак төзелешендәге урам
	Кара-Елга авылы						
1	Үзәк ур.	552	-	552	-	Гади типтагы юл	төп урам, торак төзелешендәге урам
	Купка авылы						

1	Яшьләр ур.	256	-	256	-		төп урам, торак төзелешендәге урам
2	Пролетар ур.	840	-	-	840		торак төзелешендәге урам
3	Совет ур.	3747	-	3747	-		торак төзелешендәге урам
	Аш-Бужи авылы						
1	Яшьләр ур.	1350	1000	350	-		төп урам, торак төзелешендәге урам
2	Юл бие ур.	728	398	-	330		торак төзелешендәге урам
3	Көнчыгыш ур.	1030	-	1030	-		торак төзелешендәге урам
4	Кыр бие ур.	615	-	615	-		торак төзелешендәге урам
5	Үзәк ур.	1565	-	1565	-		торак төзелешендәге урам
6	Яшьлек ур.	502	-	502	-		торак төзелешендәге урам
	Адай авылы						
1	Үзәк ур.	650	650	-	-		төп урам, торак төзелешендәге урам
2	Мәктәп ур.	760	760	-	-		торак төзелешендәге урам
3	Татарстан ур.	800	420	380	-		торак төзелешендәге урам
4	Кояшлы ур.	560	-	560	-		торак төзелешендәге урам
5	Эшчеләр ур.	1085	-	1085	-		торак төзелешендәге урам
6	Яшьләр ур.	512	-	512	-		торак төзелешендәге урам
7	Болын бие ур.	426	-	426	-		торак төзелешендәге урам

Урам-юл челтәренең тәкъдим ителгән структурасы транспорт проблемаларын мөмкин кадәр хәл итә: торак пунктларны кирәкле элемент белән тәмин итә, төбәк автоюлларына уңайлы чыгу мөмкинлеген тәмин итә, шулай ук, торак төзелешен әйләнәп үтәп, йөк һәм авыл хужалыгы транспорты хәрәкәте проблемасын хәл итә.

Транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар транспорт инфраструктурасы объектларын үстерүгә булган ихтыяжлар нигезендә түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм алардагы ясалма корылмаларны паспортлаштыру һәм кадастр исәбенә алу;
- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы хужасыз автомобиль юлларын һәм аларга ясалма корылмаларны муниципаль милеккә рәсмиләштерү;
- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны агымдагы ремонтлау;

күрсәткечләре, категорияләренә карап, юлларның эксплуатацион характеристикаларына карата стандартлар таләпләренә туры килә торган юл-урам челтәре участкаларын саклау,

- Зур Сәрдек авыл жирлегенең генераль планы нигезендә юл-урам челтәрен төзү;
 - жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны капитал ремонтлау;
 - жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проектын эшләү;
 - жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проектын кертү;
 - жирлек торақ пунктларының үзәк өлешендә каты өслекле жәяүлеләр тротуарлары ясау
- ;

– торақ пунктлар арасында велосипед маршрутларын оештыру.

7. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫН ФИНАНСЛАУ КҮЛӘМНӨРЕН ҺӘМ ЧЫГАНАКЛАРЫН БӘЯЛӘУ

2022-2030 елларга Зур Сәрдек авыл жирлегенең урам-юл челтәре объектларын модернизацияләү буенча беренчел чараларга кирәкле акчаларның гомуми күләме 450 мең сум тәшкил итә.

транспорт инфраструктурасы буенча инвестицияләрнең план күләмен тормышка ашырыла торган һәм тормышка ашыру планлаштырыла торган урам-юл челтәрен үстерү проектларын исәпкә алып, шулай ук аларның финанс кертемнәренә булган өстенлекле ихтыяжларын исәпкә алып бүлү 2022 – 2030 елларга эшләнгән. Алынган нәтижәләр (2022 ел бәяләре белән)

5 нче таблица

Зур Сәрдек авыл жирлегенең Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыру чорына инвестицияләр күләмен бүлү, мең сум.

№т/б	Хезмәт төрләре	Программаны тормышка ашыруга инвестицияләр					Барлығы
		2022	2023	2024	2025	2026-2030	
1	Юлларны ремонтлау	2000	2000	2000	2000	10000	100000
2	Юлларны карап тоту	800	800	800	800	4000	8000
3	Яктырту	280	280	280	280	1400	2800

Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыруга акчаларны хак куеп бүлү (оценочное распределение денежных средств) (2021 ел бәяләре белән)

Зур Сэрдек авыл жирлеге программасын тормышка ашыруга акча жэлеп итү чыганакалары, мең сум

6 нчы таблица

№т/б	Атамасы	Барлык дэрэжэдеге бюджетлар һәм шәхси инвесторлар	Шул исәптән, федераль бюджет	Шул исәптән, ТР бюджеты	Шул исәптән, жирле бюджет	Шул исәптән, бюджеттан тыш чыганакалар
1	Юлларны ремонтлау	2000	0	1600	400	0
2	Юлларны карап тоту	800	0	600	200	0
3	Яктырту	280	0	280	0	0

8. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫНЫҢ НЭТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программа чараларын тормышка ашыру нәтижәлелеген комплекслы бәяләү аны гамәлгә ашыру вакыты дәвамында һәм аны тормышка ашыру тәмамланганнан соң ел саен гамәлгә ашырыла һәм үз эченә муниципаль программа чараларының үтәлеше дәрәжәсен бәяләүне һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләүне ала.

- жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү;
- тормыш эшчәнлегенең башка өлкәләре белән балансланган һәм координацияләнган;
- социаль-икътисадый үсеш өчен шартлар формалаштыру;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру;
- халыкка, икътисадый эшчәнлек алып баручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең нәтижәлеге сыйфаты;
- жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә транспорт инфраструктурасының тискәре йогынтысын киметү.

9. ЗУР СЭРДЕК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ ӨЛКӘСЕНДӘ ИНСТИТУЦИОН ҮЗГӘРТҮЛӘР, ЭШЧӘНЛЕКНЕ ХОКУКЫЙ ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТИ ТӘЭМИН ИТҮНЕ КАМИЛЛӘШТЕРҮ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, Зур Сәрдек авыл жирлеге башкарма комитеты Программа чараларын тормышка ашыру барышын гомуми контрольдә тота, шулай ук Программаны тормышка ашыру барышында оештыру, методик һәм контроль функцияләр башкара:

- чараларны финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын аныклап, Программаны гамәлгә ашыру буенча ел саен үткәrelә торган чаралар планын эшләү;
- программа чараларын тормышка ашыруны вакыты, эчтәlegе, финанс чыгымнары һәм ресурслар буенча контрольдә тоту;
- программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру буенча эшне методик, мәгълүмати һәм оештыру ягыннан тәэмин итү.

Программаны тормышка ашыру кысаларында институциональ үзгәрешләр күздә тотылмый. Идарә структурасын, шулай ук транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне тормышка ашырганда үзара бәйләнешләрнең характерын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла.

Зур Сәрдек авыл жирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын үстерүнең Программаның максатчан күрсәткечләренә ирешүгә юнәлдерелгән норматив-хокукый һәм мәгълүмати тәэмин ителешен камилләштерү барышында Россия Федерациясенең региональ һәм федераль законнарына даими мониторинг нигезендә шәһәр төзелеше проектлары нормативларына вакытында үзгәрешләр кертүне тәэмин итәргә кирәк.

Әлеге Программа транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне һәм рекомендацияләрне регламентый торган законнар, карарлар, күрсәтмәләр, методик рекомендацияләр һәм башка норматив-хокукый актлар үз көченә кергәндә корректировкакланырга яисә яңадан каралырга тиеш.

Максатчан индикаторларны һәм күрсәткечләренә, куелган максатларга ирешү динамикасына һәм темпларына, тышкы моxиттә үзгәрешләргә, социаль-икътисадый шартларга һәм башка факторларга бәйлә рәвештә корректировкакалау мөмкинлеге карала.

Программаны мәгълүмат белән тәэмин итү массакүләм мәгълүмат чаралары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар өчен дә, аерым гражданныр өчен дә программаны тормышка ашыру барышы һәм аның аерым чаралары турында мәгълүматның транспарантлыгы принцибын үтәп гамәлгә ашырыла. Әлеге Программа «Жирлекләрнең, шәһәр округларының Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы карары нигезендә эшләнгән.

Жирлекләрнең һәм шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм раслау мониторингын гамәлгә ашыру тәртибе Россия Транспорт министрлыгының 2016 елның 26 маендагы 131 номерлы боерыгы белән билгеләнгән.